

Sygn. akt I ACa 334/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Małgorzata Wołczańska
Sędziowie :	SA Lucyna Świdorska-Pilis (spr.) SO del. Gabriela Ott
Protokolant :	Anna Wieczorek

po rozpoznaniu w dniu 17 lipca 2014 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa A. T.

przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Rejonowego w (...) i Prokuratorowi Okręgowemu w (...)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 18 lutego 2014 r., sygn. akt I C 114/13

- 1) oddala apelację;
- 2) nie obciąża powoda kosztami postępowania apelacyjnego;
- 3) przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w (...) na rzecz adwokat B. N. wynagrodzenie w kwocie 6642 (sześć tysięcy sześćset czterdzieści dwa) złote, w tym podatek od towarów i usług w wysokości 1242 (tysiąc dwieście czterdzieści dwa) złote, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

I ACa 334/14

UZASADNIENIE

Powód A. T. wnosił o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego w (...) i Prokuratora Okręgowego w (...) kwoty 640 000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie jego dóbr osobistych z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu oraz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu swego żądania powód podniósł, że w trakcie procesu sądowego toczącego się przed Sądem Rejonowym w (...) (syg. akt VII K 156/06) doszło do bezprawnego naruszenia jego dóbr osobistych w postaci wizerunku, godności, dobrego imienia, czci i swobody poruszania się. Postępowanie karne w tej sprawie toczyło się przeciwko powodowi aż 4 lata, a zakończyło się uniewinnieniem powoda.

Pozwany Skarb Państwa – Prezes Sądu Rejonowego w (...) i Prokurator Okręgowy w (...) wnosili o odrzucenie pozwu w części skierowanej przeciwko Prokuratorowi Okręgowemu w (...), podnosząc zarzut powagi rzeczy osądzonej oraz o oddalenie powództwa w pozostałej części, a także o zasądzenie od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swego stanowiska pozwany podał, że toczył się już spór przed Sądem Okręgowym w Katowicach (syg. akt I C 115/06) zakończony prawomocnym wyrokiem, a roszczenia w tamtym procesie były wywodzone na tej samej podstawie faktycznej jak w niniejszym sporze. Dlatego podniósł zarzut powagi rzeczy osądzonej, a w pozostałym zakresie wskazał, że przedstawienie osobie podejrzanego zarzutów, a następnie skierowanie aktu oskarżenia do Sądu jest przejawem autonomicznej decyzji organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze i związanego z tym uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego na czas podejmowania tej decyzji. Ostatecznie Sąd w wyroku stwierdza, czy oskarżony rzeczywiście popełnił zarzucany czyn i jaki czyn bezprawny popełnił. A zatem pozwany działał w granicach prawa, w zakresie przyznanych mu przez ustawodawcę kompetencji i nie sposób dopatrzeć się w zachowaniu funkcjonariuszy pozwanego niezgodności z prawem.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Katowicach pozew przeciwko pozwanemu Skarbowi Państwa – Prokuratorowi Okręgowemu w (...) odrzucił; powództwo przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Rejonowego w (...) oddalił; nie obciążył powoda kosztami procesu i przyznał adwokat B. N. od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Katowicach kwotę 8 856 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Sąd pierwszej instancji ustalił, iż powód jest ojcem W. Ł. na rzecz której zobowiązany był łożyć alimenty po 500 zł miesięcznie. Powód jest pacjentem Poradni (...) z rozpoznaniem: reakcja paranoiczna, zaburzenia osobowości oraz pacjentem (...) Ośrodka (...) z rozpoznaniem: niedosłuch znacznego stopnia, obserwacja w kierunku psychozy. Był hospitalizowany z rozpoznaniem: organiczne zaburzenia urojeniowe. Był również hospitalizowany w Instytucie (...) w W. z rozpoznaniem: zespół paranoidalny.

Sprawa karna, w związku z którą powód dochodzi niniejszego roszczenia, dotyczyła niealimentacji małoletniej W. Ł.. Dochodzenie w tej sprawie w dniu 26 września 2005r. wszczął Komisariat II Policji w (...). Prokurator Prokuratury Rejonowej w (...) postanowieniem z dnia 29 listopada 2005r. okres dochodzenia w powyższej sprawie przedłużył do dnia 26 grudnia 2005r. Dnia 5 grudnia 2005r. Komisariat II Policji w (...) wydał postanowienie o przedstawieniu podejrzanemu A. T. zarzutu. Komisariat II Policji w (...) dnia 20 grudnia 2005r. wydał postanowienie o wszczęciu śledztwa w tej sprawie, albowiem w toku prowadzonego postępowania zaistniały wątpliwości co do poczytalności sprawcy w chwili popełnienia czynu, gdyż wcześniej był leczony psychiatrycznie. Powód dnia 24 grudnia 2005r. listem poleconym wysłał do Komisariatu II Policji w (...) wniosek o umorzenie postępowania 2 Ds. 1217/05 (RSD 1246/05) wraz z opiniami sądowo – psychiatrycznymi. Zasięgnięto opinii biegłych co do poczytalności. Dnia 2 stycznia 2006r. Komisariat II Policji w (...) wydał postanowienie o przedstawieniu podejrzanemu A. T. zarzutu. Dnia 28 lutego 2006r. Prokurator Prokuratury Rejonowej w (...) skierował do Sądu Rejonowego w (...) akt oskarżenia.

Następnie sprawa toczyła się przed Sądem Rejonowym w (...). W sprawie tej wyznaczono szereg rozpraw:

- zarządzeniem z dnia 14 marca 2006r. wyznaczono rozprawę na dzień 24 kwietnia 2006r. Na rozprawie był obecny adw. D. T., ale została ona odroczone na wniosek powoda (skierowanie do szpitala psychiatrycznego) na dzień 2 czerwca 2006r.;

- na rozprawę w dniu 2 czerwca 2006r. powód nie stawił się – prawidłowo wezwany. Stawił się jego obrońca. Na podstawie art.377§3kpk postanowiono rozprawę prowadzić pod nieobecność oskarżonego. Odroczone ją na dzień 10 sierpnia 2006r.;

- na rozprawę w dniu 10 sierpnia 2006r. powód nie stawił się – z informacji Policji wynikało, że nie przebywa pod podanym adresem. Stawił się jego obrońca. Rozprawę odroczone na dzień 8 września 2006r. Oskarżonego zobowiązano do sprecyzowania złożonego wniosku dowodowego pod rygorem jego oddalenia;

- na rozprawę w dniu 8 września 2006r. powód nie stawił się – prawidłowo wezwany. Stawił się jego obrońca. Na podstawie art.376§3kpk postanowiono rozprawę prowadzić pod nieobecność oskarżonego, a wydanie wyroku odroczone do dnia 15 września 2006r.

- w związku z wnioskami, skargami i prośbami powoda, dnia 15 września 2006r. wznowiono przewód sądowy i rozprawę odroczone z terminem z urzędu;

- zarządzeniem z dnia 25 stycznia 2007r. wyznaczono rozprawę na dzień 1 marca 2007r. Na rozprawie był obecny obrońca powoda. Powód nie stawił się – prawidłowo wezwany. Dopuszczono dowód z opinii dwóch biegłych lekarzy psychiatrów. Rozprawę odroczone z terminem z urzędu:

- zespół biegłych sądowych dwóch lekarzy psychiatrów i psychologa klinicznego w opinii z dnia 15 października 2007r. stwierdził, iż jednorazowym badaniem oskarżonego nie są w stanie ustalić u niego diagnozy. W związku z tym zaproponował poddanie go 4 – 6 tygodniowej obserwacji sądowo – psychiatrycznej;

- zarządzeniem z dnia 4 stycznia 2008r. zwrócono się do szeregu instytucji i placówek medycznych o nadesłanie dokumentacji medycznej powoda celem ustalenia stanu jego zdrowia psychicznego i przebiegu leczenia;

- po zgromadzeniu powyższej dokumentacji, postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2008r. dopuszczono dowód z opinii biegłego lekarza psychiatrii na okoliczność ustalenia, czy stan zdrowia psychicznego oskarżonego w okresie od grudnia 2001r. do grudnia 2005r. pozwalał mu na świadczenie pracy;

- biegły sądowy psychiatra w opinii z dnia 8 lipca 2008r. rozpoznał u powoda zaburzenia osobowości z cechami paranoicznymi oraz stwierdził, że w okresie od grudnia 2001r. do grudnia 2005r. był całkowicie niezdolny do pracy z uwagi na stan psychiczny;

- zarządzeniem z dnia 12 sierpnia 2008r. wyznaczono rozprawę na dzień 10 października 2008r. Na rozprawie był obecny obrońca powoda. Powód nie stawił się – prawidłowo wezwany. Z uwagi na nieobecność świadka rozprawę odroczone na dzień 17 listopada 2008r.;

- na rozprawę w dniu 17 listopada 2008r. powód nie stawił się – prawidłowo wezwany. Stawił się jego obrońca. Na podstawie art.377§3 kpk postanowiono rozprawę prowadzić pod nieobecność oskarżonego. Odczytano jego wyjaśnienia. Wobec nieobecności świadka rozprawę odroczone na dzień 5 lutego 2009r.;

- na rozprawę w dniu 5 lutego 2009r. powód nie stawił się – prawidłowo wezwany. Stawił się jego obrońca. Pominięto dowód z zeznań świadka i wydano wyrok, którym uniewinniono oskarżonego A. T. od popełnienia zarzucanego mu czynu z art.209§1kk.

Wyrokiem z dnia 9 sierpnia 2007 r. (sygn. akt I C 115/06) powództwo przeciwko Skarbowi Państwa – Komendantowi Miejskiemu Policji w (...) i Prokuratorowi Okręgowemu w (...) o naruszenie dóbr osobistych oddalono.

Sąd Okręgowy w Katowicach postanowieniem z dnia 11 sierpnia 2010r. (syg. akt VII S 11/10) odrzucił skargę powoda na przewlekłość postępowania karnego, ponieważ została ona złożona po prawomocnym zakończeniu postępowania.

Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z dnia 3 kwietnia 2012 r. (sygn. akt I C 550/11) oddalił powództwo A. T. przeciwko Skarbowi Państwa – Prezesowi Sądu Rejonowego w (...) o zapłatę zadośćuczynienia z tytułu przewlekłości postępowania w sprawie karnej, a w pozostałej części na mocy art. 199§1 pkt.2 kpc pozew o zapłatę zadośćuczynienia za naruszenie jego dóbr osobistych odrzucił, gdyż niniejsza sprawa była w toku.

W ocenie Sądu pierwszej instancji skoro Sąd Okręgowy w Katowicach prawomocnym wyrokiem z dnia 9 sierpnia 2007r. syg. akt I C 115/06 oddalił powództwo A. T. skierowane przeciwko Skarbowi Państwa – Komendantowi Miejskiemu Policji w (...) i Prokuratorowi Okręgowemu w (...) o zapłatę zadośćuczynienia w kwocie 1 000 000 zł za naruszenie jego dóbr osobistych w postaci godności i prawa do obrony, zachodzi tu tożsamość stron i żądania, zatem pozew w tym zakresie należało odrzucić.

Oceniając żądanie powoda odnośnie naruszenia jego dóbr osobistych poprzez prowadzenie przeciwko niemu postępowania sądowego Sąd miał uwadze to, iż powództwo powoda o odszkodowania z tytułu przewlekłości tegoż postępowania zostało oddalone gdyż, jak ustalono, jedyną przyczyną opieszałości postępowania było zachowanie samego powoda. W związku z tym Sąd uznał iż nie nastąpiło naruszenie innych dóbr osobistych powoda. Sam fakt, że postępowanie karne przeciwko powodowi toczyło się cztery lata, po czym wyrokiem z dnia 5 lutego 2009 r. został on uniewinniony, nie jest podstawą przyjęcia, że doszło do naruszenia jego dóbr osobistych. Nie można bowiem twierdzić, by w każdym przypadku uniewinnienia oskarżonego dochodziło do naruszenia jego dóbr osobistych na skutek uprzedniego prowadzenia postępowania karnego przeciwko tej osobie.

Od powyższego rozstrzygnięcia apelację złożył powód, zaskarżając jego pkt. 2 (oddalenie powództwa) i wnosząc o jego zmianę w tym zakresie poprzez zasądzenie na jego rzecz od pozwanego Skarbu Państwa-Prezesa Sądu Rejonowego w (...) kwoty 640 000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych i obciążenie pozwanego kosztami procesu za postępowanie przed Sądem drugiej instancji, w tym kosztami zastępstwa adwokackiego świadczonego na rzecz powoda z urzędu, które nie zostały uiszczone przez powoda w części ani w całości. Jako żądanie ewentualne zgłoszony został wniosek o uchylenie wyroku w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Skarżący zarzucał:

1. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu I instancji z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez uznanie, iż powód sam swoim zachowaniem doprowadził do przedłużenia postępowania karnego, co w konsekwencji skutkowało błędnym ustaleniem przez Sąd, iż nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda.
2. naruszenie przepisów postępowania, a w szczególności art. 217§1 kpc w wyniku bezzasadnego oddalenia wniosku dowodowego o przesłuchanie powoda w ramach pomocy prawnej przed Sądem Rejonowym właściwym dla jego miejsca zamieszkania, co skutkowało nie wyjaśnieniem wszystkich istotnych dla sprawy okoliczności oraz art. 233 § 1 kpc w wyniku braku, przy wyrokowaniu, wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd pierwszej instancji ustalił prawidłowy stan faktyczny, który Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własny. Owe ustalenia wynikały z niespornych faktów mających odzwierciedlenie w sprawach toczących się z udziałem powoda. Zarzucana w apelacji sprzeczność ustaleń, która polegać miałaby na błędnym przyjęciu, iż nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda stanowi już materię rozważań prawnych, zatem ewentualnego naruszenia art. 23 kc, czego apelacja nie precyzuje.

Z uwagi jednakże na fakt, iż w sposób werbalny zarzucone zostało, iż Sąd błędnie przyjął, iż nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda, obowiązkiem Sądu odwoławczego było ustosunkowanie się i to tej podstawowej kwestii.

Z uwagi na zaskarżenie jedynie pkt. 2 wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach, do merytorycznego rozpoznania pozostało żądanie powoda skierowane przeciwko pozwanemu Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Rejonowego w (...) o zasądzenie zadośćuczynienia w kwocie 640 000 zł za naruszenie dóbr osobistych w postaci spokoju psychicznego przez 4 lata.

Stosownie do przepisów art. 23 kc i 24 kc poszkodowanemu w przypadku naruszenia jego dobra osobistego służy ochrona cywilnoprawna. Dobra osobiste podlegają ochronie, jeżeli ich naruszenie (zagrożenie) jest bezprawne. Przesłankami odpowiedzialności przewidzianymi w przepisie art. 24§1kc, które muszą być spełnione łącznie są więc:

- istnienie dobra osobistego,
- jego naruszenie lub zagrożenie naruszenia,
- bezprawność działania sprawcy.

Spełnienie dwóch pierwszych przesłanek wykazać musi poszkodowany. Jego rzeczą jest, więc przede wszystkim określić, w jakich swoich odczuciach ewentualnie, w jakich konkretnie prawem przewidzianych dobrach osobistych został dotknięty zachowaniem się sprawcy, oraz na czym polega naruszenie tej jego sfery przeżyć, a także okoliczności te udowodnić (art. 6 kc i art. 232 kc).

Kodeks cywilny nie zawiera definicji dóbr osobistych, zaś w art.23 kc stwierdza, że dobrami osobistymi człowieka są w szczególności wymienione w nim przykładowo dobra. Ogólnie można je zdefiniować jako pewne wartości niematerialne łączące się ściśle, na gruncie rozpoznawanej sprawy, z osobą powoda. Wyczerpujące poszczególnych dóbr osobistych w art.23 kc nie jest taksatywne. Pod wpływem judykatury i doktryny lista dóbr osobistych jest ciągle poszerzana. Zdaniem Sądu, prawo do godnego uczestnictwa w postępowaniu karnym stanowi dobro osobiste objęte ochroną przewidzianą w art. 23 i 24 kc. Poszanowanie tego prawa w każdym postępowaniu wszczętym wobec określonej osoby i mogącym doprowadzić do niekorzystnego dla niej rozstrzygnięcia stanowi, bowiem podstawową zasadę prawa. Do najważniejszych jednak dóbr osobistych, które wyraźnie wymienia przepis art. 23 kc należy cześć (dobre imię, dobra sława, reputacja, honor, godność osobista) jako wartość właściwa każdemu człowiekowi. Obejmuje ona wszystkie dziedziny jego życia osobistego, zawodowego i społecznego. Naruszenie czci może, więc nastąpić przez pomówienie o ujemne postępowanie w życiu osobistym i rodzinnym.

Poszkodowany nie musi wykazać, że działanie sprawcy było bezprawne. W polskiej doktrynie cywilistycznej panuje obiektywne pojęcie bezprawności, według którego bezprawne jest zachowanie się sprzeczne z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Osoba szukająca ochrony przewidzianej w art.24 kc nie musi, zatem wykazywać winy sprawcy zagrożenia lub naruszenia dobra osobistego. Ciężar dowodu braku bezprawności działania (art. 24kc) spoczywa na osobie, której zarzucono naruszenie dobra osobistego. Musi ona wykazać, że była do tego uprawniona. Przepis art.24§1kc statuuje, bowiem domniemanie bezprawności działania sprawcy naruszenia dobra osobistego. Każde, więc naruszenie lub zagrożenie tego dobra należy wstępnie zakwalifikować jako bezprawne. Domniemanie to może sprawca obalić, jeżeli wykaże, że zachodziła jedna z okoliczności wyłączających bezprawność działania. Okolicznościami tymi są:

- działanie w ramach porządku prawnego, tj. działanie dozwolone przez obowiązujące przepisy prawa,
- wykonywanie prawa podmiotowego,
- zgoda pokrzywdzonego,
- działanie w obronie uzasadnionego interesu społecznego (wyrok SN z dnia 19.10.1989r. II CR 419/89 OSP 1990/11-12/377).

W rozpatrywanej sprawie zarzut powoda dotyczy naruszenia godności powoda i naruszenia spokoju psychicznego przez 4 lata toczącego się postępowania karnego.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego z przedstawionego wyżej przebiegu postępowania przed Sądem Rejonowym w (...) niezbitnie wynika, że Sąd ten działał w ramach obowiązującego porządku prawnego. Czynności podejmowane w ramach postępowania nie są z reguły są bezprawne (art. 24§1kc), chyba że dochodzi do wyraźnego i poważnego naruszenia przepisów dotyczących procedury. Przy ocenie naruszenia konkretnie wskazanego dobra osobistego należy mieć na uwadze nie tylko subiektywne odczucie osoby żądającej ochrony prawnej, ale także obiektywną reakcję społeczeństwa. Ocena czy doszło do naruszenia dobra osobistego nie może być, bowiem dokonana według miary indywidualnej wrażliwości osoby, która czuje się dotknięta zachowaniem innej osoby. Zależnie od charakteru dobra osobistego, które zostało naruszone, kryteria tej oceny mogą być nieco różne. Na pierwszy plan wysuwają się jednak poglądy rozsądnie i uczciwie myślących ludzi oraz osąd opinii publicznej.

Mając na uwadze powyższe oraz wszystkie okoliczności przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, że tok postępowania przed Sądem Rejonowym w (...) nie był bezprawny. Samo wszczęcie postępowania było wynikiem skierowania przeciwko powodowi aktu oskarżenia. Czynność ta oceniona została w sprawie Sądu Okręgowego w Katowicach I C 115/06, bowiem była to czynność Prokuratora Rejonowego w (...). Dalszy tok postępowania ocenić należy jako zgodny z procedurą karną. Obrońca powoda (oskarżonego w tamtej sprawie) kwestionował opinię psychiatryczną wydaną w toku postępowania przygotowawczego i Sąd Rejonowy dopuścił dowód z opinii biegłego psychiatry. W wyniku tej opinii wydany został wyrok uniewinniający. Nie można zatem przyjąć, by działanie Sądu cechowała bezprawność przejawiająca się rażącym naruszeniem procedury. Kwestia czy postępowanie to toczyło się przewlekłe nie stanowi przedmiotu rozpoznania niniejszej sprawy, aczkolwiek i tej materii podzielić należy stanowisko Sądu pierwszej instancji, iż wielokrotność odraczania rozpraw była wynikiem niestawiennictwa powoda (oskarżonego w tamtej sprawie).

Na koniec podzielić należy konkluzję Sądu Okręgowego w Katowicach, iż sam fakt, że postępowanie karne przeciwko powodowi toczyło się, a następnie został on uniewinniony, nie jest podstawą przyjęcia, że doszło do naruszenia jego dóbr osobistych. Nie można, bowiem twierdzić, by w każdym przypadku uniewinnienia oskarżonego dochodziło do naruszenia jego dóbr osobistych na skutek uprzedniego prowadzenia postępowania karnego przeciwko tej osobie. Tym bardziej pogląd ów nabiera na znaczeniu w sytuacji powoda, który niewątpliwie dopuścił się czynu karalnego, a przyczyną uniewinnienia była jedynie ocena jego stanu psychicznego. Skoro zachowanie funkcjonariuszy pozwanego nie cechowała bezprawność działania, powództwo winno ulec oddaleniu.

Tym samym, za nieuprawniony uznać należy zarzut naruszenia art. 217§1 kpc w wyniku bezzasadnego oddalenia wniosku dowodowego o przesłuchanie powoda w ramach pomocy prawnej przed Sądem Rejonowym właściwym dla jego miejsca zamieszkania, co skutkowało nie wyjaśnieniem wszystkich istotnych dla sprawy okoliczności oraz art. 233 § 1 kpc w wyniku braku, przy wyrokowaniu, wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego. Skoro działanie pozwanego nie cechowało się bezprawnością, zeznania powoda, który miałby zeznawać na okoliczność jak proces ów wpłynął na jego poczucie godności, dobrego imienia, wizerunku, czci i swobody poruszania się nie były konieczne. Nie można też przyjąć, by nie został w sposób wszechstronny rozważony cały zebrany w sprawie materiał dowodowy. Ustalenia faktyczne i rozważania prawne są wyjątkowo obszerne i w żaden sposób nie można zarzucić im pobieżności.

Inną rzeczą jest to, iż Sąd pierwszej instancji przyjął, iż nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda, podczas gdy w ocenie Sądu Apelacyjnego powództwo winno ulec oddaleniu z uwagi na brak bezprawności działania funkcjonariuszy Skarbu Państwa. Jest to jednakże już materia nieco odmiennych rozważań prawnych, co nie zmienia faktu, iż zaskarżony wyrok odpowiada prawu.

Z powołanych względów apelacja na podstawie art. 385 kpc uległa oddaleniu.

Orzeczenie Sądu Apelacyjnego w przedmiocie kosztów procesu za instancję odwoławczą uzasadniają przepisy art. 108 §1 kpc i art.102 kpc, który wyraża zasadę słuszności w orzekaniu o kosztach, stanowiąc wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Podstawę dla zastosowania tej normy ma również sytuacja pozaprocesowa strony - stan majątkowy, szczególna sytuacja zdrowotna i życiowa. Podzielić tu należy stanowisko Sądu pierwszej instancji, iż w rozpatrywanej sprawie tak zasady współżycia społecznego, jak i stan majątkowy powoda, który dał podstawę do zwolnienia go od kosztów sądowych w całości, a przede wszystkim jego szczególna sytuacja życiowa i zdrowotna zastosowanie tej zasady w pełni uzasadniają.

Powód w toku postępowania reprezentowany był przez adwokata z urzędu. Zgodnie z § 19 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 97, poz. 887 ze zmianami) koszty nieopłaconej pomocy prawnej ponosi Skarb Państwa. Wobec czego Sąd Apelacyjny, na mocy § 6 pkt 7 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 2 i § 19 tego rozporządzenia przyznał pełnomocnikowi powoda od Skarbu Państwa kwotę 6 642 złote (w tym podatek od towarów i usług) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.